

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/1696/ 5 /2019.

Szaniszló Csaba úr részére,

kmt+request-12981-2ef10bc1@kimittud.org

Tisztelt Uram!

„Közérdekűadat Közérdekű adat igénylés – Szakértőkkel kapcsolatos tájékoztatás” tárgyú, 2019. június 27. napján kelt, elektronikus úton megküldött, jogszabályok értelmezésére vonatkozó megkeresésével kapcsolatban – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom. Jelzem, hogy tájékoztatásom kizárólag a kimittud.atlatszo.hu weboldalon kerül feltöltésre, tekintettel arra, hogy pontos elérhetőségi címet nem adott meg a levelében.

Engedje meg, hogy felhívjam szíves figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Az Ön által feltett kérdések az alábbiak:

1. „Szükséges-e a pszichológus szakértők tevékenységéhez az, hogy érvényes egészségügyi engedéllyel rendelkezzenek a szakértői vizsgálatához és diagnosztizáláshoz?”

Igazságügyi szakértőként, így a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértőként is, egy adott szakterületen – az *igazságügyi szakértőkről* szóló 2016. évi XXIX. törvényben (a továbbiakban: Szaktv.) meghatározott kivételekkel – az járhat el, aki az arra vonatkozó szakterületen bejegyzésre került az Igazságügyi Minisztérium által vezetett igazságügyi szakértői névjegyzékbe. Bejegyzése után az igazságügyi szakértő mindaddig jogosult a szakterületén igazságügyi szakértői tevékenységet végezni, amíg az adott szakterület vonatkozásában az igazságügyi szakértői névjegyzékből történő törlésére nem kerül sor.

A Szaktv. 5. § (1) bekezdése alapján **„igazságügyi szakértői tevékenység végzését a névjegyzéket vezető hatóság – a névjegyzékbe, meghatározott szakterületre történő felvétel útján – kérelemre annak a természetes személynek engedélyezi, aki a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel, és akivel szemben nem áll fenn a (3) bekezdésben foglalt kizáró ok.”** A Szaktv. 5. § (5) bekezdése alapján továbbá „az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásának a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételeit, az igazságügyi szakértők szakterületének besorolását és a szakterületekhez kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételeket a miniszter rendeletben határozza meg”.

A Szaktv., az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: Iszr.), valamint az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 210/2005. (X. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) az igazságügyi szakértők tekintetében rögzíti a névjegyzékbe vétel feltételeit, a névjegyzék kötelező tartalmát, illetve a Szaktv. a névjegyzékből való törlés okait is pontosan meghatározza. Ezek a jogszabályok azonban nem írnak elő kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértőknek az igazságügyi szakértői tevékenység végzéséhez az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedéllyel kell rendelkezniük a névjegyzékbe való kérelem benyújtásakor, illetve az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételt követően arra a helyiségre vonatkozóan, ahol igazságügyi szakértés keretében klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai vizsgálatokat végeznek, így az igazságügyi névjegyzékbe való felvétel során és később sem kerül sor a működési engedély meglétének névjegyzéket vezető hatóság általi vizsgálatára.

Mindezekre tekintettel az a szakértő, aki a *klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia* szakterületre bejegyzésre került, a szakértői névjegyzékből való törléséig az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedéllyel való rendelkezéstől függetlenül jogosult igazságügyi szakértőként szakértői tevékenység végzésére, így különösen a szakvéleményhez szükséges vizsgálatok elvégzésére, a szakvélemény előkészítésére, elkészítésére és annak előterjesztésére.

Tájékoztatom továbbá, hogy az *egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről* szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdései alapján „az egészségügyi szolgáltatókról, az egészségügyi szolgáltatók szervezeti egységeiről, az általuk végezhető, engedélyezett szakmákról, valamint az egy szakmán belül végezhető egyes tevékenységről, továbbá az **egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedélyekről, valamint a nyilvántartásba vett személyes közreműködőkről** nyilvántartást kell vezetni. Az (1) bekezdés szerinti országos adatbázist (a továbbiakban: nyilvántartás) az országos tisztifőorvos működteti.”

Az egészségügyi szolgáltatók működési engedélyének nyilvántartását az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján a **Nemzeti Népegészségügyi Központ** vezeti, ezért a működési engedélyek meglétével kapcsolatosan a **Nemzeti Népegészségügyi Központ** tud felvilágosítást adni.

2. „Amennyiben az Nszkk van kirendelve hatóság által és az intézmény megbízási szerződés alapján továbbítja a kirendelést a szakértőnek, a kirendelő hatóság felé a szakértő személy vagy az intézmény tartozik felelősséggel?”

Az igazságügyi szakértői intézmények a Szaktv. 4. § (1) bekezdés c) pontja alapján igazságügyi szakértői tevékenység végzésére feljogosított szervek. Az igazságügyi szakértői intézmények Szaktv. által előírt alaptevékenysége a jogszabályban meghatározott igazságügyi szakértői kirendelések teljesítése. A Szaktv. miniszteri indokolása szerint az igazságügyi szakértői intézmények alapfeladata, hogy az állam ellátási-szolgáltatási kötelezettsége körében gondoskodjanak arról, hogy amennyiben a bíróság vagy más hatóság hivatalból rendel el – különleges szakértelmet igénylő kérdésekben – bizonyítást, illetve a fél terjeszt elő bizonyítási indítványt olyan ügyben, ahol a bizonyítás hivatalból történő elrendelésének is helye lenne, úgy a szakkérdés megválaszolására alkalmas szakvélemény észszerű időn belül, megfelelő színvonalon elkészüljön.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az igazságügyi szakértői intézmények elsődleges feladata, hogy a kirendeléseket teljesítsék. Ezt a célt hivatott biztosítani a Szaktv. 30. § (4) és (5) bekezdése is, melyek szerint az igazságügyi szakértői intézmény az alaptevékenysége körébe tartozó kirendelésnek – jogszabályban előírt nyilvántartási feladatain kívül – a más tevékenységét megelőzően köteles eleget tenni, továbbá a Szaktv. 30. § (3) bekezdésében foglaltakon túlmenően csak olyan kirendelést, illetve szakvélemény készítésére irányuló megbízást fogadhat el, amely alaptevékenységéből fakadó kötelezettségeinek teljesítését nem veszélyezteti.

A Szaktv. 30. § (7) bekezdése lehetőséget teremt arra, hogy az igazságszolgáltatás és más hatóságok igényeinek zavartalan kielégítése érdekében az igazságügyi szakértői intézmények kapacitáshiánya esetén megbízási szerződés kötésével is alkalmazzanak igazságügyi szakértőket. A Szaktv. úgy rendelkezik, hogy a szakértő megbízási szerződés keretében végzett tevékenységére a magánszakértői vélemény adására vonatkozó meghatározott – 52. § (2)-(5) bekezdés – rendelkezései irányadóak.

A Szaktv. 52. § (5) bekezdése szerint a szakértőt a magánszakértői vélemény szakmai tartalmával összefüggésben megbízója – a Polgári Törvénykönyv megbízási szerződésre vonatkozó szabályaitól eltérően – nem utasíthatja. Amely rendelkezésben kiemelés érdemel, hogy **a szakértő az igazságügyi szakértői vélemény szakmai tartalmával összefüggésben nem utasítható. Álláspontom szerint az igazságügyi szakértői vélemény szakmai tartalmán kívüli kérdésekben azonban az igazságügyi szakértői intézmény mint megbízó utasíthatja a megbízott szakértőt például a kirendelés maradéktalan teljesítése vagy adatkezelési kérdésekben is.**

Erre tekintettel véleményem szerint **a kirendelésben foglaltak teljesítéséért a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (a továbbiakban: NSzKK) mint igazságügyi szakértői intézmény felelős elsődlegesen**, mivel ő a kirendelés címzettje, és az igazságügyi szakértői intézmények létrehozásának indokául fent leírt garanciális állami cél csak így tud megvalósulni. **Az eljárásjogi felelősségvállalás szempontjából irreleváns, hogy az igazságügyi szakértői intézmény nevében mely konkrét személy jár el és milyen jogviszony alapján készíti el a szakvéleményt, mivel a kirendelő felé minden esetben az igazságügyi szakértői intézmény felel.**

3. „Amennyiben a hatóság által kirendelt Nszkk hiánypótlásra van felhívva, de a megbízott pszichológus szakértő megtagadja az adatkiadást (leletek) megkerülve a szakértői intézményt, ki tartózik felelősséggel a kirendelő hatóság felé, a szakértő személye vagy a kirendelt Nszkk?”

Az 2. pontban foglaltak alapján **a kirendelő felé minden esetben az NSzKK felel, amely mint megbízó a jogszerűen kért adatok kiadására is utasíthatja a megbízott szakértőt.**

4. „Amennyiben a pszichológus szakértő vállalkozás keretein belül folytatja a tevékenységét, rendelkeznie kell-e a vállalkozásnak érvényes „Ántsz” engedéllyel?”

A Szaktv. 23. § (1) és (2) bekezdései alapján igazságügyi szakértői tevékenység végzését a névjegyzéket vezető hatóság - a névjegyzékbe meghatározott szakterületre történő felvétel útján - kérelemre annak a társaságnak engedélyezi, amelynek van olyan igazságügyi szakértői tevékenység folytatására feljogosított tagja vagy alkalmazottja, akinek a kamarai tagsági jogviszonya nem szünetel vagy nincs felfüggesztve. Kérelem csak a miniszter rendeletében szereplő szakterületre nyújtható be. Igazságügyi szakértői tevékenységet a társaság csak azon a szakterületen és azon tagja vagy alkalmazottja végezhet, aki a névjegyzékben az adott szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértőként szerepel. A Szaktv. 24. § (1) bekezdése alapján továbbá a társaság névjegyzékbe

történő felvétel iránti kérelmét a névjegyzéket vezető hatósághoz kell benyújtani. A névjegyzékbe vétel iránti kérelem tartalmára vonatkozó szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

A Szaktv., a Korm. rendelet, valamint az Iszr. az igazságügyi szakértői tevékenységet végző szakértői társaságok, illetve azok tagjai és alkalmazottai tekintetében is rögzíti a névjegyzékbe vétel feltételeit, a névjegyzék kötelező tartalmát, illetve a Szaktv. a névjegyzékből való törlési okait is pontosan meghatározza. Ezek a **jogszabályok azonban nem írnak elő kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértővel rendelkező szakértői társaságoknak az igazságügyi szakértői tevékenység végzéséhez az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedéllyel kell rendelkezniük** a névjegyzékbe való kérelem benyújtásakor, illetve az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételt követően arra a helyiségre vonatkozóan, ahol igazságügyi szakértés keretében klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai vizsgálatokat végeznek, **így az igazságügyi névjegyzékbe való felvétel során és később sem kerül sor a működési engedély meglétének névjegyzéket vezető hatóság általi vizsgálatára.**

Az 1. pontban foglaltak alapján egyebekben **az egészségügyi szolgáltatók működési engedélyének nyilvántartásával kapcsolatosan javaslom a Nemzeti Népegészségügyi Központ megkeresését.**

5. „Az Nszkk és a szakértő közötti megbízási szerződés közérdekű adatnak minősül-e?”

Tájékoztatom, hogy az NSZKK és a megbízott szakértők közötti megkötött megbízási szerződésekkel kapcsolatos tájékoztatás megadására az NSZKK jogosult.

Jogorvoslati tájékoztató

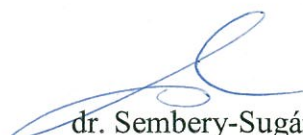
A közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló (illetve a meghosszabbított) határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében a Fővárosi Törvényszéken (1363 Budapest, Pf. 16 - 1055 Budapest, Markó utca 27.) keresettel élhet.

A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatos jogsértés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) is fordulhat.

A pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani. Ha az igény elutasítása, nem teljesítése vagy az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összege miatt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál bejelentést tesz, a pert a bejelentés érdemi vizsgálatának elutasításáról, a vizsgálat megszüntetéséről, vagy lezárásáról, továbbá az adatkezelő jogsérelem orvoslására, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetésére történő felszólítása eredményéről szóló értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül lehet megindítani.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2019. július „26”.

dr. Sembery-Sugár Hajnalka
főosztályvezető

